సాధారణ సూచనలు

1. ప్రతి ఉపాధ్యాయుడ ప్రశ్నా పత్రమును క్షుణ్ణంగా చదవాలి.
2. ప్రతి ప్రశ్నకు సమాధానం తెలిసి ఉండాలి.
3. పటనైపుణ్యాలలో పటాన్ని క్షుణ్ణంగా పరిశీలన చేసి ఉండాలి.
4. ప్రతి ప్రశ్నకు మొదట సూచకలను అవగాహప చేసుకొని మూల్లాంకనం చేయాలి.
5. బహుళ సమాధానాలు వచ్చే ప్రశ్నలకు భిన్న కోణాలలో ఆలోచించి మూల్యాంకనము చేయాలి.
6. విద్యార్థులు రాసిన సమాధానం ఇవ్వబడిన సూచికలకు అనుగుణంగా ఉండి ఇచ్చిన కీలక పదాలు లేకపోయినా పరిగణలోనికి తీసుకొని మూల్యాంకనము చేయాలి.
7. వ్యాసరూప సమాధాన ప్రశ్నలకు 8 నుండి 10 వ్యాక్యాలలో సమాధానం ఉండాలి.
8. లఘు సమాధాన ప్రశ్నలకు 4 నుండి 5 వాక్యాలలో సమాధానం ఉండాలి.
9. అతి లఘు సమాధాన ప్రశ్నలకు 1 నుండి 2 వాక్యాలలో సమాధానం ఉండాలి.
10. పిల్లలు రాసిన సమాధానాలలో పిల్లల ధృక్పథం, అవగాహనను పరిశీలించి మూల్యాంకనం చేయాలి.

సంగ్రహణాత్మక మూల్యాంకనము -2

సాంఘిక శాస్త్రం - పేపర్ - 2

<u>విభాగము -1</u>

1. (ఎ) 1967 తర్వాత భారత రాజకీయ వ్యవస్థలో వచ్చిన ప్రధాన మార్పులు వివరిచండి?

జ)	సూచికలు	ఆశించిన సమాధానం
	కీలక పదాలు	1. బహుళ పార్టీ వ్యవస్థ ఏర్పాటు.
	సాంకేతిక పదజాలం	2. ప్రాంతీయ ఉద్యమాలు.
	క్రమము	3. సంయుక్త విధాయకదళ్ ప్రభుత్వాల ఏర్పాటు.
	అచ్చు తప్పులు	4. భూసంస్కరణలు
		5. కులాల ఆధిపత్యం
		6. పార్టీ ఫిరాయింపులు
		7. ప్రాంతీయ భావాలు
		8. మత ఉద్రేకాలు
		9. వామ పక్ష పంథా
		10. అత్యవసర పరిస్థితి

నోట్ : వీటితో పాటుగా ప్రశ్నకు అనుగుణంగా విద్యార్థి రాసే ఇతర అంశాలను పరిగణనలోనికి

తీసుకోవాలి.

ఏదైనా 8 పాయింట్లుతో కూడిన వివరణ ఇస్తే 4 మార్కులు.

1బి) భారత రాజ్యాంగంలోని మౌలిక సూత్రాల గురించి రాయండి.

సూచికలు	ఆశించిన సమాధానం
కీలక పదాలు	1. పార్లమెంటరీ వ్యవస్థ
సాంకేతిక పదజాలం	2. సమాఖ్య వ్యవస్థ
క్రమము	3. ప్రాథమిక హక్కులు – బాధ్యతలు
అచ్చు తప్పులు	4. ఆదేశ సూత్రాలు
	5. లౌకిక వాదం
	6. సామ్యవాదం
	7. స్వేచ్ఛ, సమానత్వం, న్యాయం
	8. రాజ్యాంగ సవరణలు
	9. సామాజిక నిర్మాణానికి దోహదపడే అంశాలు

ఏదైనా 8 పాయింట్లతో కూడిన వివరణ ఇస్తే 4 మార్కులు.

2ఎ) ఈ క్రింది పేరాను చదవండి. మీ అభిప్రాయాన్ని రాయండి.

సూచికలు

1. విషయం అర్థము చేసుకొనుట
2. సొంతవివరణ (ఉదాహరణలు)
3. ముగింపు

బి) సూచికలు

1. విషయం అర్థం చేసుకొనుట
2. సొంత వివరణ (ఉదాహరణలు)
3. ముగింపు

పై వాటితో పాటు

3ఎ) చమురు వెలికి తీయటం యధేచ్ఛగా జరగడం వలన భవిష్యత్తులో ఎలాంటి సమస్యలు తలెత్తుతాయి?

సూచికలు	ఆశించిన సమాధానం
సమస్య వివరణ	1. జీవావరణ వ్యవస్థ ప్రభావితం.
విశ్లేషణ	2. మడ అడవులు అంతరించిపోవడం
సమస్యలు	3. భూగర్భజలాల కాలుష్యం
ముగింపు	4. సముద్ర జలాలపై చమురు తేట
	5. త్రాగు నీరు కలుషితం
	6. వాయు కాలుష్యం

7. చమురు నిల్వలు తగ్గిపోవడం

8. ఆరోగ్య సమస్యలు

9. వాతావరణంపై ప్రభావం (గగగగగగగగ)

10 పై సమస్యల కారణంగా యధేచ్ఛగా చమురు వెలికితీత తగ్గించాలి.

బి) ఇటీవలి కాలంలో ప్రాంతీయ పార్టీలు ఆవిర్భవించడానికి గల కారణాలను అంచనావేయండి?

సూచికలు	ఆశించిన సమాధానం
సమస్యలు	1. కేంద్రంలోని కాంగ్రెస్ నాయకత్వం పాత్ర
కారణాలు	2. తరచుగా ప్రాంతీయ నాయకత్వాన్ని మార్చడం
విశ్లేషణ	3. ప్రాంతాల స్వయం ప్రతిపత్తి
ఉదాహరణలు	4. ప్రాంతీయ ప్రజల ఆకాంక్షలు
ముగింపు	5. ప్రజల అసంతృప్తి
	6. అసమ తౌల్యాభివృద్ధి
	7. భాషా ప్రాధాన్యత
	8. వలసలు

వీటితోపాటు విద్యార్థి రాసిన ఇతర అంశాలను పరిగణనలోకి తీసుకోవాలి.

4) ప్రపంచ పటంలో గుర్తించమనిన ప్రదేశాలను/దేశాలను సరిగా గుర్తించినచో ప్రతి వానికి ఒక మార్కు.

విభాగము-2

5. జర్మనీ ఆర్థిక వ్యవస్థపై 'తీవ్ర ఆర్థిక మాంద్యం' ఎలాంటి ప్రభావాన్ని చూపింది?

సూచికలు	ఆశించిన సమాధానం
కీలక పదాలు	1. పారిశ్రామిక ఉత్పత్తి తగ్గుదల
సాంకేతిక పదజాలం	2. నిరుద్యోగ సమస్య
క్రమము	3. ద్రవ్యోల్బణం
అచ్చుతప్పులు	4. నిరాశ, నిస్పృహ
	5. ఆర్థిక సంక్షోభం
	6. పొదుపు తగ్గిపోవడం

ఏవైనా 4 పాయింట్లు వివరణ ఇస్తే 2 మార్కులు.

6. భారతదేశ విభజనకు దారితీసిన ఏవైనా రెండు కారణాలు రాయండి?

సూచికలు	ఆశించిన సమాధానం
కీలక పదాలు	1. ముస్లింలీగు
సాంకేతిక పదజాలం	2. విభజించు - పాలించు విధానం
క్రమము	3. మౌంట్ బాటన్ ప్రణాళిక
అచ్చుతప్పులు	4. మత ఘర్షణలు

5. రాజకీయ ప్రయోజనాలు

ఏవైనా 4 పాయింట్లు వివరణ ఇస్తే 2 మార్కులు.

7. ప్రపంచశాంతికి సంబంధించి రెండు నినాదాలు తయారు చేయండి?

సూచికలు	ఆశించిన సమాధానం
1. రెండుభాగాలు ఉండాలి	1. యుద్ధం వద్దు – శాంతి ముద్దు.
2. అర్థవంతంగా ఉండాలి.	2. అర్వీస్త్రాలు వద్దు – అన్న, వస్త్రాలు కావాలి
	3. ప్రపంచ వాంతి – వర్థిల్లాలి.
	4. ఆయుధం అనర్థానికి హేతువు.

ఏవైనా రెండు రాస్తే, ఒక్కొక్క దానికి ఒక మార్కు.

8. బార్‌గ్రాఫ్‌ను పరిశీలించి, క్రింది ప్రశ్నలకు సమాధానాలు రాయుము.

ఎ) 1971-80, 1981-90 ప్రతి సరైన సమాధానానకి ఒక మార్కు .

బి) మొత్తం 95 సవరణలు ప్రతి సరైన సమాధానానికి ఒక మార్కు.

9. సర్థార్ వల్లభాయ్ పటేల్‌లోని నీకు వచ్చిన గుణాలు ఏవి? ఎందుకు?

సూచికలు	ఆశించిన సమాధానం
గుణాలు	1. దేశభక్తి కలవాడు
వివరణ	2. ధైర్యవంతుడు
	3. సంస్థానాల విలీనకర్త.
	4. బాద్యత గల వ్యక్తి
	5. త్యాగశీలి.

ఏవైనా రెండు రాస్తే, ఒక్కొక్క దానికి ఒక్కొక్క మార్కు.

10. చైనాలో చేపట్టిన భూసంస్కరణల గూర్చి వ్రాయండి?

సూచికలు	ఆశించిన సమాధానం
కీలక పదాలు	1. భూస్వాముల భూమి ప్రభుత్వ స్వాదీనం
సాంకేతిక పదజాలం	2. రైతాంగ సంఘాల ఏర్పాటు.
క్రమము	3. గ్రామీణ ప్రజలకు భూపంపకం.
అచ్చుతప్పులు	4. ప్రాంత స్థాయి భూసంస్కరణల సంఘం ఏర్పాటు.

ఏవైనా నాలుగు పాయింట్లు రాస్తే 2 మార్కులు.

విభాగం-3

11. భారత రాజ్యాంగ ఉమ్మడి జాబితాలోని అంశాలను తెలుపుము.

సూచికలు	ఆశించిన సమాధానం
కీలక పదాలు	1. పౌర విచారణ స్మృతి
	2. శిక్షా స్మృతి
	3. ఆస్థిబదిత చట్టం
	4. వివాహం, విడాకులే, వారసత్వం సంబంధ చట్టాలు.

ఏవైనా రెండు అంశాలకు ఒక మార్కు.

బార్‌గ్రాఫ్ పరిశీలించి 12 నుండి 15 వరకు గల ప్రశ్నలకు సమాధానాలు రాయండి.

12. దేశాల మధ్యగల ఆయుధపోటి తెలియజేస్తుంది.

13. 495 మిలియన్ పౌండ్లు

14. 200% పెరిగింది.

15. ఈ దేశాలు ఆయుధపోటిపై ఖర్చులను ఎందుకు పెంచాయి?

సూచికలు	ఆశించిన సమాధానం
కీలక పదాలు	1. ఆత్మరక్షణ
	2. అభద్రతాభావం / అపనమ్మకం
	3. సామ్రాజ్యకాంక్ష
	4. ఆయుధ పోటి
	5. సైనిక వాదం

ఏవైనా రెండు పాయింట్లు వివరణ ఇస్తే ఒక మార్కు.

పటాన్ని పరిశీలించి, 16,17 ప్రశ్నలకు సమాధానాలు రాయుము.

16. హౌసాపులానీ, మొరుబా, బోతెగలు

17. ఉత్తర భాగం.

<u>విభాగం -4</u>

18 డి) నిరక్షరాస్యత	23డి) క్విట్ ఇండియా ఉద్యమం
19 ఎ) వ్యవసాయం	24 బి) ఫ్రెంచి
20 డి) లాల్‌బహదూర్‌శాస్త్రి	25 డి) న్యూఢీల్ ప్రకటించడం
21 ఎ) బెంగాల్	26 సి) స్మృతి ఇరానీ
22 డి) కేంద్ర మంత్రి మండలి	27 సి) అంతర్జాతీయ న్యాయస్థానం

ప్రతి సరైన జవాబుకు అరమార్కు.

సూచికలు -10వ తరగతి - సాంఘికశాస్త్రం

సంగ్రహణాత్మక మూల్యాంకనం - II, పేపర్ - I

Q.1 - ఎ)

సూచికలు	ఆశించిన సమాధానం
కీలక పదాలు	♦ ఆహార దాన్యాల కొలత
సాంకేతికపదాలు	♦ మౌళిక సౌకర్యాల కొరత
క్రమము	♦ పేదరికం పెరగడం
అచ్చుతప్పులు	♦ నిరుద్యోగం పెరగడం
(వ్రాత దోషాలు)	♦ శాంతి భద్రతల సమస్య
	♦ వనరుల కొరత
	♦ ఆర్ధిక భారం
	♦ మురికి వాడల పెరుగుదల
	♦ పర్యావరణ కాలుష్యం
	♦ సాగుభూమి తగ్గుదల
	♦ అడవుల విస్తీర్ణం తగ్గుదల
	♦ పోషకాహార లోపం
	♦ నిరక్షరాస్యత పెరుగుదల

బి) అక్షాంశం లేదా భూమిధ్యరేఖ నుంచి దూరం

♦ ఉత్తర భారతదేశం - సమశీతోష్ణమండలం

♦ దక్షిణ భారతదేశం - ఉష్ణమండలం

భూమికి నీటికి గల సంబంధం

♦ తీరప్రాంత శీతోష్ణస్థితి

♦ ఖండాంతర్గత శీతోష్ణస్థితి

భౌగోళిక స్వరూపం

♦ ఎత్తు - పర్వతాలు - ఉష్ణోగ్రత

వాతావరణంలోని ఉపరితల గాలి ప్రసరణ

♦ ఉపరితల వాయు ప్రవాహాలు (జెట్‌స్ట్రీమ్స్)

♦ వ్యాపారపవనాలు (ట్రేడ్ విండ్స్)

Q.2 - ఎ)

సూచికలు

♦ ఇచ్చిన అంశాన్ని అర్థం చేసుకోవడం

♦ సొంత అభిప్రాయం / వ్యాఖ్యానం (ఉదాహరణలతో)

♦ ఇచ్చిన అంశాన్ని యదా విదంగా వ్రాయరాదు. ♦ ముగింపు

బి)

Q.3 - (ఎ & బి)

సూచికలు

♦ సరియైన సమాధానం

♦ సమాధానం ప్రశ్న స్వభావానికి అనుగుణంగా ఉండాలి.

Q.4 - (ఎ & బి)

సూచికలు

---- కు సరియైన సమాధానం

---- కు సమాధానం ప్రశ్నకు అనుగుణంగా ఉండాలి.

Q.5

♦ ఒడిస్సా మహానది - కావేరిడెల్టా

♦ తూర్పుతీరమైదానంలోని నదులు

♦ తూర్పుతీర మైదానం స్థానిక పేర్లు

♦ సరస్సులు

Q.6

♦ పర్యావరణ కాలుష్యం

♦ నేల కోత

♦ వర్షాలు పడక పోవడం

♦ భూగోళం వేడెక్కడం

Q.7

♦ తక్కువ సంపాదన

♦ ఉద్యోగ భద్రత లేక పోవడం

♦ తక్కువ వేతనం

♦ అధిక పనిగంటలు

Q.8

♦ గృహవసతి

♦ త్రాగునీరు

♦ మురికి వాడలు

♦ వాయు కాలుష్యం

♦ ఆరోగ్య సమస్యలు

♦ ప్లాస్టిక్ వినియోగం

Q.9

♦ నూతన ఉద్యోగాల నైపుణ్యాల కల్పన

♦ వివక్షత తగ్గడం

♦ మౌళిక సదుపాయాల కొరత

♦ రోజు కూలీలుగా జీవనం

♦ ఉద్యోగ భద్రత లేకపోవడం.

Q.10

ఎ) సరైన సమాధానం వ్రాయడం

బి)♦ పారిశ్రామిక, సేవల రంగాలలో ఉపాది అవకాశాల విస్తరణ

♦ గ్రామాల నుండి పట్టణాలకు వసల వెల్లడం

♦ వ్యవసాయం లాభిసాటిగా లేకపోవడం.

Q.11

7 సం॥లు పైబడి, ఏ భాషలోనైనా అర్థవంతంగా చదవడం, వ్రాయడం.

Q.12

♦ భారతదేశం నుండి అభివృద్ధి చెందిన దేశాలకు వలస.

♦ భారదేశం నుండి పశ్చిమాసియాకు వలస.

Q.13

♦ గొట్టపు బావుల త్రవ్వకంపై నియంత్రణ.

♦ భూగర్భ జలాల హెతుబద్ధ వినియోగం.

Q.14

♦ అమ్మాయి చదువు – అవనికి వెలుగు

♦ అమ్మాయిని చదివించు – అభివృద్ధిని సాదించు.

Q.15

కోటికి మించి జనాభా.

Q.16

తమిళనాడు

Q.17

తెలంగాణా, ఆంధ్రప్రదేశ్, కర్నాటక.

Q.18 - BC

19 –C	20 - C
21 - D	22 - C
23 - B	24 - D
25 - C	26 - D
27 - A	

SA - II - సాంఘిక శాస్త్రం

పేపర్ I - కీ (జవాబు పత్రం)

ప్ర. 1ఎ) జనాభా పెరుగుదల వలస ఏర్పడే సమస్యలు:

ఆహార కొరత, పోషకాహారలోపం ఏర్పడుతుంది.

నిరుదద్యోగం పెరుగుతుంది.

సాగుభూమి తగ్గిపోతుంది.

పేదరికం పెరుగుతుంది.

పర్యావరణ కాలుష్యం పెరుగుతుంది.

శాంతి భద్రతల సమస్య ఏర్పడుతుంది.

మౌలిక వసతుల కొరత ఏర్పడుతుంది.

ప్రజలందరికి సంక్షమ, అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు చేపట్టడం ప్రభుత్వాలకు ఆర్థిక భారం కలుగుతుంది.

మురికి వాడలు పెరుగుతాయి.

భవిష్యత్ తరాలకు వనరుల కొరత ఏర్పడుతుంది.

అడవుల నిర్మూలన జరుగుతుంది.

నిరక్షరాస్యత పెరిగే అవకాశం ఉంటుంది.

సూచన : పై సమస్యలతో పాటు వాటికి అనుబంధ సమస్యలను రాసినప్పటికీ మార్కులు కేటాయించవలెను.

(లేదా)

ప్ర1 బి) భారతదేశ శీతోష్ణస్థితిని ప్రభావితం చేసే అంశాలు :

జ: భారతదేశ శీతోష్ణస్థితిని ప్రభావితం చేసే అంశాలు 4

అవి : 1. అక్షాంశము
2. భూమికి, నీటికి గల సంబంధం (సముద్ర ప్రభావం).
3. భౌగోళిక స్వరూపం
4. వాతావరణంలో ఉపరితల గాలి ప్రసరణ

1. అక్షాంశము

భారతదేశం మధ్య గుండా కర్కటరేఖ పోవడం వలన కర్కటరేఖకు దక్షిణంగా ఉన్న ద్వీపకల్ప పీఠభూమి భూమధ్యరేఖకు దగ్గరగా ఉండడం వలన ఉష్ణ మండల శీతోష్ణస్థితిని, కర్కటరేఖకు ఉత్తరంగా ఉన్న ఉత్తర భారతదేశం సమశీతోష్ణ మండల శీతోష్ణస్థితిని కలిగి ఉంది.

2. భూమికి, నీటికి గల సంబంధం (సముద్ర ప్రభావం)

దక్షిణ భారతదేశానికి మూడు వైపుల సముద్రం ఉండడం వలన పగలు, రాత్రుల ఉష్ణోగ్రతలలో, అదేవిధంగా వేసవి, శీతాకాలాల ఉష్ణోగ్రతలలో తేడా ఎక్కువగా ఉండదు. ఉత్తర భారతదేశంలో తేడా ఎక్కువగా ఉంటుంది.

3. భౌగోళజక స్వరూపం

ఎత్తైన ప్రాంతాలు చల్లగా ఉంటాయి. మన దేశ్యానికి ఉత్తరంగా ఉన్న హిమాలయ పర్వతాలు మరియు పశ్చిమ కనుమల ప్రాంతాలలో తీర ప్రాంతాలతో పోలిస్తే ఉష్ణోగ్రతలు తక్కువగా ఉంటాయి.

4. వాతావరణంలో ఉపరితల గాలి ప్రసరణ

భారతదేశ శీతోష్ణస్థితి ఉపరితల వాయుప్రవాహాల వల్ల కూడా ప్రభావితం అవుతుంది. ఉదాహరఫరే 25 డిగ్రీల ఉత్తర అక్షాంశం వద్ద ఏర్పడే తూర్పు జెట్ ప్రవాహం (గంటకు వేసవిలో 110కి.మీ. శీతాకాలంలో 184 కి.మీ. వేగం) వల్ల ఉష్ణోగ్రతలు తగ్గి మేఘాలు వర్షిస్తాయి.

ప్ర 2 ఎ) పేరా చదివి, అభిప్రాయం రాయడం

వృత్తి పనివాళ్లను పట్టణాలలో నివసించేలా ప్రోత్సహించడం వల్ల పట్టణాలు పెరగడమే కాకుండా వ్యవసాయేతర వృత్తులతో పాటు వ్యాపారం పెరిగింది. పట్టణాలతోపాటు సమస్యలు కూడా పెరిగాయి.

వ్యవసాయేతర వృత్తులు, వలసలు పెరిగి పట్టణ జనాభా పెరిగింది నివాస ప్రాంతాలలో జన సమ్మర్థం పెరిగి మురికివాడలు పెరిగాయి. రోడ్లు, విద్యుత్ వంటి మౌలిక వసతులు కల్పించడం ప్రభుత్వాలకు భారంగా మారింది. ఉదా: హైదరాబాద్.

పట్టణాల సహజ వృద్ధి అభిలషణీయమే కాని పాలకులు ప్రత్యేకంగా ప్రోత్సహించడం సమస్యలను పెంచుకోవడానికి దారితీస్తుంది.

(లేదా)

ప్ర. 2 బి) పేరా చదివి వ్యాఖ్యానించడం

భారత ఆర్థిక వ్యవస్థలో అవ్యవస్థీకృతరంగం ప్రధాన పాత్ర వహిస్తోంది. కాని ఈ రంగంలోని కార్మికులు అనేక సమస్యలను ఎదుర్కొంటున్నారు.

వ్యవస్తీకృత రంగంలో తగినన్ని ఉపాధి అవకాశాలు లభించకపోవడమే ఇందుకు కారణం. ఉదాహరణకు మన దేశంలో 8% కార్మికులే వ్యవస్థీకృతరంగంలో పని చేస్తున్నారు.

పరిశ్రమల యజమానులు లాభాపేక్ష కలిగి ఉండడం మరొక కారణం. ఉదాహరణకు ఇటుక బట్టీలలో పనిచేసే కార్మికులు శ్రమ దోపిడీకి గురవడం మనందరికీ తెలుసు.

శ్రామికులకు తగిన దచువు, నైపుణ్యాలు లేకపోవడం కూడా కొంతవరకు కారణంగా చెప్పవచ్చు. అవ్యవస్థీకృత రంగంలోని కార్మికుల సమస్యలు తీర్చుటకు ప్రభుత్వాలు ఈ రంగంలోని వారికి కూడా ఉద్యోగభద్రత, సరియైన వేతనాలు వంటి సంస్కరణలు ప్రవేశపెట్టినట్లయితే ఉపాధి అవకాశాలు మెరుగుపడి ఆర్థికాభివృద్ధికి తోడ్పడుతుంది.

సూచన :- పై రెండు పేరాలపై ఇచ్చిన అభిప్రాయాలు ఒక నమూనా మాత్రమే. అవి మాత్రమే అంతిమంకాదు. ఇందుకు భిన్నమైన అభిప్రాయాలను కూడా పరిగణనలోకి తీసుకోవాలి.

ప్ర.3 ఎ)

1. జ: 7052 మిలియన్లు
2. జ: 4007 మిలియన్లు
3. జ: యూరప్
4. జ: ఆసియా ఖండం. జననాల రేటు పెరిగి మరణాల రేటు తగ్గడం వల్ల భవిష్యత్‌లో

ఆసియా జనాభా పెరగవచ్చు.

(లేదా)

ప్ర.3 బి) 1. జ: 2 సార్లు (1951లో మరియు 1961లో)

2. జ: భారతదేశ జనాభాలోని స్త్రీ, పురుష నిష్పత్తి.

3. జ: ఎ) లింగ వివక్షత

బి) శిశు మరణాలు

సి) భ్రూణహత్యలు

డి) మత పరమైన కారణాలు

ప్ర.4 మ్యాప్ పాయింటింగ్

ప్ర.5.జ: 1) భారతదేశ తూర్పుతీర మైదానం బంగాళాఖాతం మరియు తూర్పు కనుమలకు మధ్య వ్యాపించి ఉంది.

2) ఇది పశ్చిమతీరంతో పోలిస్తే వెడల్పు ఎక్కువగాను, సారవంతంగాను ఉంటుంది.

3) ఇది పశ్చిమ బెంగాల్ తీరం నుండి తమిళనాడు తీరం వరకు విస్తరించి ఉంది.

4) మహానది, గోదావరి, కృష్ణా, కావేరి డెల్టాలతో వ్యవసాయం అభివృద్ధి చెందింది.

5) ఈ మైదానానికి స్థానికంగా ఒడిషాలో ఉత్కళతీరం, ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో సర్కార్‌తీరం, తమిళనాడులో కొరమాండల్‌తీరం అని పిలుస్తారు.

6) చిల్కా, పులికాట్, కొల్లేరు సరస్సులు ఉన్నాయి.

సూచనలు:- పైవాటిలో ఏవైనా 4 పాయింట్లు రాస్తే 2 మార్కులు.

ప్ర.6.జ: అడవుల నిర్మూలన వలన ఏర్పడే సమస్యలు.

1) పర్యావరణ సమతుల్యత దెబ్బతింటుంది.

2) ఉష్ణోగ్రతలు పెరిగి భూగోళం వేడెక్కుతుంది.

3) ఋతుపవనాలు క్రమం తప్పుతాయి.

4) వన్య ప్రాణుల ఆవాఈసాలు దెబ్బతినడంతో అరుదైన జీవరాశులు అదృశ్యమవుతాయి.

5) నేలకోతకు గురవుతుంది.

6) అడవులను నమ్ముకున్న గిరిజన జాతులు తమ సంస్కృతిని కొల్పోతాయి.

7) అటవీ ఆధారపరిశ్రమలకు ముడిసరుకుల కొరత ఏర్పడుతుంది. తద్వారా ఉపాధి అవకాశాలు తగ్గుతాయి.

8) అడవులు, జాతీయ సంపద, అడవుల నిర్మలన వల్ల జాతీయాదాయపై పడుతుంది.

ప్ర.7.జ: అసంఘటిత రంగ కార్మికులు ఎదుర్కొనే సమస్యలుఫ

1. పని దొరకక పోవడం, అ్ప ఉపాధజ

2. ఉద్యోగభద్రత లేకపోవడం.

3. తక్కువ వేతనం, సామాజిక వివక్షత కలిగి ఉండటం

4. సెలవులు, ఋణ సదుపాయాలు, వైద్య సౌకర్యాలు, పని నిబంధనలు వంటివి లేకపోవడం

5. పనిభారం ఎక్కువగా ఉండడం.

ప్ర. 8.జ: నగరీకరణ వలస నగరవాసులు ఎదుర్కొనే సమస్యలు:

1) గృహవసతి కొరత

2) మురికి వాడల పెరుగుదల

3) డ్రైనేజీ, త్రాగునీరు, విద్యుత్, ట్రాఫిక్ మొ॥ సమస్యలు.

4) పర్యావరణ, ఆరోగ్య సమస్యలు

5) ఉపాధి కొరత

6) నేరాల సంఖ్య పెరిగి, శాంతిభద్రతల సమస్య తలెత్తడం

ప్ర. 9.జ: వలస ప్రజల జీవన వైవిధ్య విశిష్టత.

1) భిన్న వాతావరణంలో జీవించటం

2) విభిన్న సంస్కృతుల అవగాహన, సమ్మేళనం.

3) కొత్త ఆలోచనల ప్రభావం వల్ల పాత ఆలోచనలను ప్రశ్నిస్తారు.

4) ఆహార, వస్త్ర, నివాస, భాష విషయాల్లో వైవిధ్యం.

5) వివిధ సాంకేతిక పరికరాలను వాడడంలో నైపుణ్యం పెరుగుతుంది.

ప్ర. 10.జ: 1) వ్యవసాయం, సేవారంగాలు.

2) పరిశ్రమలు, సేవారంగాలలో ఉపాధజ అవకాశాలు పెరగడం.

11.జ: 7సం॥పై బడిన వారిలో అర్థవంతంగా చదవడం, రాయడం వచ్చిన వారి సంఖ్య.

12. జ: 1) సాంకేతిక నైపుణ్యం కలిగిన వారు అమెరికా, కెనడా, ఆస్ట్రేలిచా, జపాన్‌లకు వెళ్లడం.

2) తక్కువ సాంకేతిక నైపుణ్యం గలవారు దుబాయ్, యూ.ఎస్.ఎ., సౌదీ అరేబియా వెళ్లడం.

13. జ: 1) సాగునీటికి బోరుబావులు తవ్వకుండా ఉండటం.

2) ఎక్కువ నీరు అవసరమయ్యే పంటలను ప్రోత్సహించకూడదు.

3) భూగర్భజల వాడకాన్ని నియంత్రించుటకు సమర్థవంతమైన చట్టాలను రూపొందించి, అమలు చేయటం.

4) భూయాజమాన్య హక్కు నుండి భూగర్భజల వినియోగ హక్కును వేరుచేసి, భూగర్భజలాలలను ఉమ్మడి ఆస్తిగా గుర్తించడం.

14. జ: అమ్మాయి చదువు – అవనికి వెలుగు

బాలికల విద్య – బంగారు భవితకు బాట

చదువుతున్న బాలిక – వెలుగుతున్న కాగడా

బాలికల విద్య – జాతికి విద్య

వివక్ష ఆపండి – బాలికల విద్యను ప్రోత్సహించండి.

15. జ: 1 కోటి